

सागरमाला कार्यक्रमास तसेच,
त्याअंतर्गत घ्यावयाच्या प्रकल्पांचा
राज्य हिश्याचा निधी उपलब्ध
करून देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: एमआयएस ०७१७/प्र.क्र.१४५/बंदरे-२

गृह विभाग, मंत्रालय,

मुंबई ४०० ०३२

दिनांक :- ०५ ऑक्टोबर, २०१७

वाचा :- मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र मेरीटाईम बोर्ड, मुंबई यांचे पत्र क्र. ममेबो/ मुकाअ/
अभि ४/रो-रो सेवा अंदाजपत्रक/१०९, दिनांक ०६.०३.२०१७.

प्रस्तावना:

देशाला सुमारे ७००० किलोमीटर लांबीचा विस्तीर्ण समुद्रकिनारा लाभला आहे. सद्यस्थितीत १२ मोठी बंदरे (Major Ports) व १८० लहान बंदरे कार्यान्वित आहेत. देशाच्या आयात निर्यातीचा सुमारे ९०% हिस्सा या बंदरांमधून हाताळण्यात येतो. तथापि, बंदरांचे व एकूणच किनारपट्टीचे अधिक चांगल्याप्रकारे नियोजन केल्यास देशाच्या आर्थिक विकासास फार मोठी चालना मिळण्याची शक्यता आहे. बंदरांकरीता रेल्वे व रस्ते मार्गांची जोडणी, आंतर्देशीय जलमार्गांचा विकास व इतर पायाभूत सुविधांचा विकास करण्यास फार मोठा वाव आहे. पर्यटन, कौशल्य विकास क्षेत्रातील प्रकल्प राबवून किनारपट्टीवरील सामाजिक घटकांचा विकास साधणे शक्य आहे. या सर्व प्रयोजनांकरीता दिनांक ९ जून २०१४ रोजी मा. राष्ट्रपती महोदयांनी संसदेतील अभिभाषणात सागरमाला कार्यक्रमाची घोषणा केली होती.

देशाच्या किनारपट्टीचा वापर सर्वंकष आर्थिक विकासाकरीता करणे (Port Led Development) हे सागरमाला कार्यक्रमाचे प्रमुख उद्दिष्ट आहे. अस्तित्वातील बंदरांचे आधुनिकीकरण, नवीन जागतिक दर्जाच्या बंदरांची निर्मिती, रस्ते व रेल्वेद्वारे बंदर जोडणी, आंतर्देशीय जलमार्गांचा विकास, किनारपट्टीवरील सामाजिक घटकांचा विकास या प्रमुख बाबींचा सागरमाला कार्यक्रमात समावेश आहे. दि.२८ ऑक्टोबर २०१४ रोजी केंद्र शासनाने सागरमाला कार्यक्रमाचा प्रारूप आराखडा (Draft Concept Note) जाहीर केला. तसेच, केंद्रीय मंत्रिमंडळाने सागरमाला कार्यक्रमास दि.२५.३.२०१५ रोजी तत्त्वतः मान्यता प्रदान केली आहे.

राज्य शासनाचे विभागांतर्फे सागरमाला कार्यक्रमाच्या उद्दीष्टांशी सुसंगत प्रकल्प पाहता बंदरे विभाग, उद्योग विभाग, पर्यटन विभाग, कौशल्य विकास विभाग, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, पर्यावरण विभाग, ग्रामविकास विभाग, मत्स्य व्यवसाय विभाग या विभागांचे प्रकल्पांना सागरमाला कार्यक्रमांतर्गत ५० % निधी उपलब्ध होऊ शकतो. त्यानुषंगाने सागरमाला कार्यक्रमास राज्य शासनाची मान्यता प्राप्त करण्याची तसेच प्रकल्पांच्या राज्य शासनाच्या हिश्याचा ५० % निधी मंजूर करण्याबाबतचा प्रस्ताव मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेकरीता सादर करण्याची बाब विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

केंद्र शासनाने जाहीर केलेल्या सागरमाला कार्यक्रमास राज्य शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे. तसेच, सागरमाला कार्यक्रमांतर्गत मान्यताप्राप्त प्रकल्पांना केंद्र शासनातर्फे ५० टक्के निधी उपलब्ध करण्याच्या शर्तीच्या अधीन राहून राज्य शासनातर्फे उर्वरित ५० टक्के निधी उपलब्ध करून देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. शासनाच्या संबंधित विभागांनी विहित मार्गाने प्रकल्पांना मान्यता प्राप्त करून सागरमाला कार्यक्रमांतर्गत केंद्रीय अर्थसहाय्याकरीता केंद्र शासनाकडे प्रस्ताव सादर करावेत.

३. सागरमाला कार्यक्रमांतर्गत महाराष्ट्र मेरीटाईम बोर्डाच्या भाईंदर, खारवाडेश्वरी, मालवण, गोरई, वसई, नारंगी, मनोरी व घोडबंदर येथील रो-रो जेट्टी बांधण्याच्या ८ प्रकल्पांकरीता रु.३५.९० कोटी निधी पुरवणी मागणीद्वारे टप्प्याटप्प्याने उपलब्ध करून देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

४. महाराष्ट्र मेरीटाईम बोर्डाच्या अंदाजे ३८३.३७ कोटीच्या २३ कामांना सागरमाला कार्यक्रमांतर्गत निधी उपलब्ध करण्यासाठी केंद्र शासनाकडे प्रस्ताव पाठविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय केंद्र शासनाच्या सागरमाला कार्यक्रमास मान्यता देण्यासाठी मा.मंत्रिमंडळाच्या दि.१९.०९.२०१७ रोजी झालेल्या बैठकीत घेण्यात आलेल्या निर्णयानुसार आणि नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.२४६/१४६१, दिनांक १०.०८.२०१७, वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.२७५/व्यय-८, दिनांक ०२.०८.२०१७, ग्रामविकास विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.यो-६/ग्रा.वि., दिनांक २३.०८.२०१७, पर्यटन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.०५/पर्यटन, दिनांक ०७.०८.२०१७, पर्यावरण विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.३८/२०१७, दिनांक ११.०८.२०१७, कृषि व पदुम विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.१/पदुम-१४, दिनांक ११.०८.२०१७, कौशल्य विकास व उद्योजगता विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. २३/२९/०७/१७/अभि-१, दि.२४.०८.२०१७ व सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.३२/रा.म.१, दिनांक ०४.०८.२०१७ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०१७१००५१५५६१०७०२९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अ. ह. दमय्यावार)

कक्ष अधिकारी, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१) मा.राज्यपाल यांचे सचिव,

- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव,
- ३) मा.मंत्री (वित्त) यांचे खाजगी सचिव,
- ४) मा. राज्यमंत्री (बंदरे) यांचे खाजगी सचिव,
- ५) मुख्य सचिव यांचे उपसचिव, मुख्य सचिव यांचे कार्यालय,
- ६) सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव मंत्रालय मुंबई,
- ७) प्रधान सचिव (बंदरे), मंत्रालय, मुंबई,
- ८) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र मेरीटाईम बोर्ड, मुंबई
- ९) निवडनस्ती (बंदरे-२).